

Nr 83

Av herr **Sveningsson m. fl.**, om viss rätt att mot ersättning utföra skogskörslor med traktor.

(Lika lydande med motion nr 100 i Andra kammaren)

Enligt förordningen om yrkesmässig automobiltrafik av den 25 oktober 1940 erfordras trafiktillstånd om transporter utföres för annans räkning med hjälp av traktor och traktorn därvid ställes till förfogande jämte förare mot ersättning. Ansökan om tillstånd skall av sökanden ingivas till vederbörande länsstyrelse med bifogande av handlingar, som är ägnade att bestryka sökandens lämplighet som utövare av det slag av yrkesmässig trafik som ansökningen avser. Vidare skall därvid uppgivas antalet traktorer som skall användas i trafiken och den största last som de är avsedda att befordra. Länsstyrelsen skall därefter höra polismyndighet å stationsorten samt trafikföretag, sammanslutningar av utövare av yrkesmässig trafik m. fl. som kan ha intresse i ärendet. För att ovannämnda traktortrafik skall få utövas erfordras dessutom innehav av trafik kort.

Även om efter beslut av Kungl. Maj:t i september 1955 ett förenklat handlägningsförfarande tillämpas av länsstyrelsen vad gäller ansökan som avser tillstånd för jordbrukare att under en kortare tid utföra sådana korta transporter av skogsprodukter som icke lämpligen kan utföras med lastbil, måste det från samhällsekonomisk synpunkt anses otillfredsställande att tillståndsregleringen på detta område icke helt borttagits. Ett bibehållande av regleringssystemet innebär en uppenbar misshushållning med arbetskraft och materiel. På grund av de nuvarande restriktiva bestämmelserna motverkas bland annat den mekanisering av jordbruket som från allmän synpunkt måste anses önskvärd. Jordbrukarna önskar liksom andra företagare rationalisera sin drift och därför anskaffa arbetsbesparande maskiner, däribland traktorer. Det är dock uppenbart att en tillfredsställande förräntning icke kan nås, om icke en maskinpark kan utnyttjas så intensivt som möjligt året om. För jordbrukets och skogsbrukets del har detta avsevärt försvårats. Traktorerna kan endast fritt utnyttjas i samband med brukandet av jorden, men så snart jordbrukaren — för att få förbättrad utkomst och bättre räntabilitet på det i maskinparken nedlagda kapitalet — vill utföra skogstransporter åt andra erfordras tillstånd. Då sådant tillstånd endast ges i undantagsfall och tar tid att erhålla, kan tillgänglig arbetskraft och materiel icke användas. Från samhällsekonomisk synpunkt kan det ej anses försvarligt att traktorbeståndet inom landet, vilket genom jordbrukets fortskridande mekanisering mångdubblats och nu uppgår till omkring 180 000, ej kan använ-

das mera rationellt. Ej heller kan från allmän synpunkt anses lämpligt att skogsbolagen — då de icke kan få sina skogstransporter utförda i tillräcklig omfattning med hjälp av hos jordbrukare tillgänglig traktormateriel och arbetskraft — tvingas att anskaffa egna traktorer.

Vi får i sammanhanget erinra om att önskemålet om borttagande av tillståndsregleringen för traktorer tidigare under en lång följd av år framförts från såväl statligt som privat håll. Här kan nämnas arbetsmarknadsstyrelsens utredning om skogsbrukets arbetsmarknad och en därvid av utredningen den 1 augusti 1952 upprättad promemoria. Utredningen fann, att bestämmelserna om trafiktillstånd och deras tillämpning utgjorde ett hinder för ett rationellt ordnande av arbetsförhållandena inom skogsbruket. Omnämnas kan även, att av det betänkande som avgivits av 1946 års kommitté för jordbrukets maskinhållning framgår att det är av stor betydelse för jordbruket att dess traktorer blir effektivt utnyttjade. Vidare har Näringslivets trafikdelegation i en framställning den 31 december 1952 till statsrådet och chefen för kungl. kommunikationsdepartementet uttalat sig för en ändring av tillståndsbestämmelserna angående traktorer liksom även vid upprepade tillfällen RLF, Skogsbrukets motortransportkommitté m.fl. organisationer.

Vi är medvetna om att frågan om tillståndsgivningen för traktorer i likhet med en mängd andra trafikfrågor utredes inom 1953 års trafikutredning och att därvid även beskattningen av traktorer beröres. Lösningen av beskattningsproblemen får dock enligt vår mening icke fördröja framläggandet av ett förslag om ändring av bestämmelserna om tillståndsgivning för traktorer. I den mån så anses oundgängligen nödvändigt må provisoriska beställningsregler fastställas för sådana traktorer som utnyttjas i yrkesmässig trafik, medan beställningsreglerna i övrigt bibehålles oförändrade. En skyndsam lösning av dessa frågor synes således möjlig och är angelägen med hänsyn till att skadeverkningarna av den nuvarande tillståndsregleringen för traktorer från samhällsekonomisk samt från jordbrukets och skogsbrukets synpunkt blir allt kännbarare.

Med hänsyn till det anförda föreslår vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t — utan att avvakta 1953 års trafikutrednings slutresultat — snarast för riksdagen framlägger förslag om ändring av 1940 års förordning angående yrkesmässig automobiltrafik i syfte att berättiga jordbrukare och maskinhållare att utan tillstånd mot ersättning få utföra skogskörslor med traktorer.

Stockholm den 20 januari 1961

Ragnar Sveningsson

Carl Eskilsson

Per-Eric Ringaby